

Β ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ Γ' ΚΛΙΣΕΩΣ

Δικατάληκτα μέ τρία γένη

Ἐκτός ἀπό τὰ ἀφωνόληκτα τρικατάληκτα ἐπίθετα ὑπάρχουν καί λίγα δικατάληκτα μέ τρία γένη (ἔχουν δηλαδή, δύο καταλήξεις, μία γιά τό ἀρσενικό καί θηλυκό καί ἄλλη γιά τό οὐδέτερο).

Αὐτά εἶναι σύνθετα μέ β' συνθετικό οὐσιαστικό τριτόκλιτο ἀφωνόληκτο, ὅπως χάρις, ἐλπίς, πούς, ὀδούς (ὁ, ἡ εὐέλπις, τό εὐελπι, ὁ, ἡ ἄχαρις, τό ἄχαρι, ὁ, ἡ δίπους, τό δίπουν, ὁ, ἡ μονόδους, τό μονόδουν κ.ἄ.).

Τά ἐπίθετα αὐτά κλίνονται συνήθως ὅπως τό β' συνθετικό τους.

Παραδείγματα

- Οἱ ἐν Μαραθῶνι Ἀθηναῖοι εὐέλπιδες ἦσαν (= εἶχαν καλές ἐλπίδες) κρατήσῃν τῶν ἐναντίων (= ὅτι θά νικήσουν τοὺς ἐχθρούς).
- Εὐχαρις ἦν ἐν ταῖς ὀμιλίαις (= χαρωπός, πρόσχαρος ἦταν στίς συναναστροφές του).

Παραδείγματα κλίσεως δικαταλήκτων ἐπιθέτων

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ										
Ὄν.	ὁ	ἡ	φέρελπις	τό	φέρελπι	ὁ	ἡ	δίπους	τό	δίπουν
Γεν.	τοῦ	τῆς	φερέλπιδος	τοῦ	φερέλπιδος	τοῦ	τῆς	δίποδος	τοῦ	δίποδος
Δοτ.	τῷ	τῇ	φερέλπιδι	τῷ	φερέλπιδι	τῷ	τῇ	δίποδι	τῷ	δίποδι
Αἰτ.	τόν	τήν	φέρελπιν	τό	φέρελπι	τόν	τήν	δίποδα	τό	δίπουν
							καί	δίπουν		
Κλητ.	ὦ		φέρελπις	ὦ	φέρελπι	ὦ		δίπους	ὦ	δίπουν
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ										
Ὄν.	οἱ	αἱ	φερέλπιδες	τά	φερέλπιδα	οἱ	αἱ	δίποδες	τά	δίποδα
Γεν.	τῶν		φερέλπιδων	τῶν	φερέλπιδων	τῶν		δίπόδων	τῶν	δίπόδων
Δοτ.	τοῖς	ταῖς	φερέλπισι	τοῖς	φερέλπισι	τοῖς	ταῖς	δίποσι	τοῖς	δίποσι
Αἰτ.	τούς	τάς	φερέλπιδας	τά	φερέλπιδα	τούς	τάς	δίποδας	τά	δίποδα
Κλητ.	ὦ		φερέλπιδες	ὦ	φερέλπιδα	ὦ		δίποδες	ὦ	δίποδα

Ὅπως τά ἀνωτέρω κλίνονται καί τά:

ὁ, ἡ εὐχαρις, τό εὐχαρι, ὁ, ἡ ἄχαρις, τό ἄχαρι (πού δέν ἔχει χάρι, ἀνιαρός)

ὁ, ἡ ἐπίχαρις, τό ἐπίχαρι (= ὁ γεμᾶτος χάρι, θελκτικός)

ὁ, ἡ ἀπελπις, τό ἀπελπι (= ἀπελπισμένος),

ὁ, ἡ μονόπους, τό μονόπουν,

ὁ, ἡ τρίπους, τό τρίπουν κ.ἄ.

• Μερικά αφωνόκλητα επίθετα τῆς γ' κλίσεως, ἀπλά ἢ σύνθετα, εἶναι μονοκατάληκτα μέ δύο γένη. Αὐτά κλίνονται ὅπως τά ἀντίστοιχα οὐσιαστικά τῆς γ' κλίσεως.

Μερικά ἀπό τά ἐπίθετα αὐτά εἶναι ἄρπαξ, κόλαξ, πένης, μιγᾶς, φυγᾶς, ἄπας κ.ἄ.

Παραδείγματα:

1 Ψευδές ἐστὶ πᾶν τὸ τῶν **κολάκων** γένος.

2 Ὁ δῦτης ἐξῆλθε τῆς θαλάσσης **ἡμιθνής** (μισοπεθαμένος).

3 Οὐ δεῖ ἡμᾶς **ἄρπαγας** εἶναι.

4 Σωκράτης ἦν **ἀχίτων** καὶ ἀνυπόδητος.

5 Ἄρταξέρεξην τὸν Ξέρξου οἱ Ἕλληνες **Μακρόχειρα** προσηγόρευον.

6 Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος **φυγᾶς** ἦν.

7 Τὸ πτηνὸν τοῦτο **μακραύχην** ἐστὶ (= τὸ πτηνὸ αὐτὸ εἶναι μακρόλαιμο).

8 Ὁ Ἡσίοδος ὁ ποιητὴς υἱὸς **πενήτων** γονέων ἦν.

ΑΠΛΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ

Διμηναία Ἔκδοσις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2015 - Τεύχος 77

Ἰδιοκτήτης

Ἱερὰ Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

Δημητσάνα 220 07

Ἐκδότης - Συντάκτης

Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας

Διευθυντής

Ἀρχμ. Ἰάκωβος Κανάκης

220 07 Δημητσάνα - Τηλ. 27950-31217

Ἰπεύθυνος Ἐκδόσεως καὶ Διεκπεραιώσεως

Ἀρχμ. Γρηγόριος Κιούσης

